

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0178/2013

20.5.2013

*****I**
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus
(COM(2012)0085 – C7-0075/2012 – 2012/0036(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Monica Luisa Macovei

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	34
MENETLUS.....	35

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus
(COM(2012)0085 – C7-0075/2012 – 2012/0036(COD))**

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0085),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 82 lõiget 2 ja artikli 83 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0075/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 4. detsembri 2012. aasta arvamust,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0178/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 299, 4.10.2012, lk 129.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Piiriülese organiseeritud kuritegevuse põhiajend on rahaline kasu. **Õiguskaitse- ja õigusasutuste tõhususe tagamiseks** tuleks **neile** anda vahendid kriminaaltulu jälitamiseks ning sellise tulu arestimiseks, haldamiseks ja konfiskeerimiseks.

Muudatusettepanek

(1) Piiriülese organiseeritud kuritegevuse, **sh maffiale sarnaneva kuritegeliku organisatsiooni** põhiajend on rahaline kasu. **Seetõttu** tuleks **pädevatele asutusele** anda vahendid kriminaaltulu jälitamiseks ning sellise tulu arestimiseks, haldamiseks ja konfiskeerimiseks. **Organiseeritud kuritegevuse tõhus tõkestamine ja selle vastu võitlemine ei tohiks siiski piirduda ainult kriminaaltulu neutraliseerimisega, vaid teatavatel juhtudel peaks see laienema ka igasugusele kuritegelikku päritolu varale. Kriminaaltulu arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikusest tunnustamisest ei piisa. Tõhus võitlus majanduskuritegevuse, organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu eeldab ka selliste meetmete vastastikust tunnustamist, mis on võetud muus valdkonnas kui kriminaalõigus või mis on võetud süüdimõistva kohtuotsuseta artiklis 5 määratletud tingimustel, kui nende meetmete kavandatav objekt on kuritegeliku organisatsiooni või sellisesse organisatsiooni kuulumises kahtlustatava või süüdistatava igasugune võimalik vara või sissetulek laiemalt.**

Selgitus

Rahaline kasu on suurema osa kuritegevuse, mitte ainult piiriülese organiseeritud kuritegevuse põhiajend.

Kuna praegune süsteem on vähetõhus, tuleks ette näha kõik vahendid kriminaaltulu jälitamiseks ning sellise tulu arestimiseks, haldamiseks ja konfiskeerimiseks.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Organiseeritud kuritegelikud rühmitused tegutsevad riigipiire tunnistamata ning omandavad üha sagedamini vara teistes ELi liikmesriikides ja kolmandates riikides. Järjest suureneb vajadus teha tõhusat rahvusvahelist õiguskaitsealast koostööd vara tagasivõitmise ja vastastikuse õigusabi valdkonnas.

Muudatusettepanek

(2) Organiseeritud kuritegelikud rühmitused tegutsevad riigipiire tunnistamata ning omandavad üha sagedamini vara teistes ELi liikmesriikides ja kolmandates riikides. Järjest suureneb vajadus teha tõhusat rahvusvahelist õiguskaitsealast koostööd vara tagasivõitmise ja vastastikuse õigusabi valdkonnas. ***Miinimumeeskirjade vastuvõtmisega ühtlustatakse arestimist ja konfiskeerimist käsitlevaid riiklikke õigusnorme, suurendades seeläbi vastastikust usaldust ja tõhustades piiriülest koostööd.***

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel on kõige tulemuslikum karmide õiguslike tagajärgede rakendamine ning kuriteovahendite ja kriminaaltulu tõhus avastamine, arestimine ja konfiskeerimine. Eriti tulemuslik on laiendatud konfiskeerimine.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Kuigi olemasolevad statistilised andmed on piiratud, ***ei ole kuritegelikust***

(3) Kuigi olemasolevad statistilised andmed on piiratud, ***on kriminaaltulust***

varast liidus tagasivõidetud summad **võrreldes** hinnangulise kriminaaltuluga **piisavad**. Uuringute kohaselt kasutatakse konfiskeerimismenetlusi ikka veel vähe, kuigi neid reguleeritakse nii ELi õigusaktide kui ka riikide õigusnormidega.

tagasivõidetud summad **liidus** hinnangulise kriminaaltuluga **võrreldes äärmiselt väiksed**. Uuringute kohaselt kasutatakse konfiskeerimismenetlusi ikka veel vähe, kuigi neid reguleeritakse nii ELi õigusaktide kui ka riikide õigusnormidega, **lisaks on riiklikul tasandil kehtivad seadused väga erinevad ja vajavad ühtlustamist, muu hulgas ka selleks, et tagada konfiskeerimise täielik ja terviklik rakendamine**.

Selgitus

Oluline ei ole mitte see, et tagasivõetud summad ei ole piisavad, vaid see, et need on hinnangulise kriminaaltuluga võrreldes väiksed. Käesoleva direktiivi ettepaneku esitamise ühe põhjusena tuleb välja tuua asjaolu, et liikmesriikide õigusaktide vahel valitsevad erinevused. Õigusaktide vahelised erinevused vähendavad eelkõige piiriülese organiseeritud kuritegevuse ja muu kuritegevuse vastase võitluse tõhusust ja raskendavad sel alal tehtavat koostööd.

Muudatusettepanek 5 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Põhjendus 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 b) Liikmesriikidel on õigus kasutada konfiskeerimismenetlust seoses kriminaal-, tsiviil- või halduskohtus käsitletava mis tahes kriminaalasjaga.

Selgitus

Sellela märgitakse selgelt, et liikmesriigid võivad rakendada direktiivi kõikide nende riikliku süsteemiga sobivate kohtumenetluste kaudu.

Muudatusettepanek 6 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Kuriteovahendite ja tulu

(9) Kuriteovahendite ja tulu

konfiskeerimisel lõpliku kohtuotsuse põhjal ja sellise tuluga võrdse väärtusega vara konfiskeerimisel tuleks seetõttu kasutada käesoleva direktiiviga hõlmatud kuritegude laiemat käsitust. Vastavalt raamotsusele 2001/500/JSK on liikmesriigid kohustatud võimaldama kuriteovahendite ja kriminaaltulu konfiskeerimist pärast lõplikku süüdimõistmist ning kriminaaltuluga võrdse väärtusega vara konfiskeerimist. Need kohustused tuleks säilitada käesoleva direktiiviga reguleerimata kuritegude suhtes.

konfiskeerimisel lõpliku kohtuotsuse põhjal – ***nii süüdimõistva kohtuotsuse olemasolu kui ka selle puudumise korral*** – ja sellise tuluga võrdse väärtusega vara konfiskeerimisel tuleks seetõttu kasutada käesoleva direktiiviga hõlmatud kuritegude laiemat käsitust. Vastavalt raamotsusele 2001/500/JSK on liikmesriigid kohustatud võimaldama kuriteovahendite ja kriminaaltulu konfiskeerimist pärast lõplikku süüdimõistmist ning kriminaaltuluga võrdse väärtusega vara konfiskeerimist. Need kohustused tuleks säilitada käesoleva direktiiviga reguleerimata kuritegude suhtes ***ning käesolevas direktiivis kasutatud tulu määratlust tuleks laiendada ka käesoleva direktiiviga hõlmamata kuritegudele.***

Muudatusettepanek 7 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Vastavalt ne bis in idem põhimõttele on asjakohane jätta laiendatud konfiskeerimise kohaldamisalast välja sellistest väidetavatest kuritegudest saadud tulu, mille eest asjaomane isik on varasema kohtumenetluse tulemusel lõplikult õigeks mõistetud, ja muude selliste juhtumitega seotud tulu, mille suhtes kohaldatakse ne bis in idem põhimõtet. ***Samuti ei tuleks laiendatud konfiskeerimist kohaldada juhul, kui samasuguste kuritegude suhtes ei saa algatada kriminaalmenetlust riigi kriminaalõiguse sätete tõttu.***

Muudatusettepanek 8 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Põhjendus 12

Muudatusettepanek

(11) Vastavalt ne bis in idem põhimõttele on asjakohane jätta laiendatud konfiskeerimise kohaldamisalast välja sellistest väidetavatest kuritegudest saadud tulu, mille eest asjaomane isik on varasema kohtumenetluse tulemusel lõplikult õigeks mõistetud, ja muude selliste juhtumitega seotud tulu, mille suhtes kohaldatakse ne bis in idem põhimõtet.

Komisjoni ettepanek

(12) Konfiskeerimisotsuse tegemiseks on üldiselt vaja süüdimõistvat kohtuotsust. Kuritegevuse takistamiseks ja selle tagamiseks, et kuritegelikul teel saadud tulu ei investeeritaks seaduslikku majandusse, peaks teatavatel juhtudel olema võimalik vara konfiskeerida ka siis, kui süüdimõistva kohtuotsuseni ei jõuta. Kui süüdistuse esitamiseks ei ole piisavalt tõendeid, on teatavates liikmesriikides konfiskeerimine lubatud juhul, kui kohus peab tõenäoliseks, et asjaomane vara on ebaseadusliku päritoluga, ning olukorras, kus kahtlustatav või süüdistatav on kohtu alla andmise vältimiseks põgenenud, ei ole võimeline muul põhjusel kohtumenetluses osalema või sureb enne kriminaalmenetlust. Seda nimetatakse konfiskeerimiseks ilma süüdimõistva kohtuotsuseta. Tuleks ette näha sätted, et **kõigis liikmesriikides oleks võimalik konfiskeerimine** ilma süüdimõistva kohtuotsuseta **vähemalt viimati nimetatud piiratud asjaoludel. See on kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korrupsioonivastase konventsiooni artikli 54 lõike 1 punktiga c, mille kohaselt kaaluvad kõik osalisriigid vajalike meetmete võtmist, et võimaldada ebaseaduslikult omandatud vara ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerida muu hulgas juhtudel, kus õigusrikkujat ei saa tema surma, põgenemise või äraoleku tõttu kohtu alla anda.**

Muudatusettepanek 9 Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) Konfiskeerimisotsuse tegemiseks on üldiselt vaja süüdimõistvat kohtuotsust. Kuritegevuse, **näiteks organiseeritud kuritegevuse või terrorismi** takistamiseks ja selle tagamiseks, et kuritegelikul teel saadud tulu ei investeeritaks seaduslikku majandusse, peaks teatavatel juhtudel olema võimalik vara konfiskeerida ka siis, kui süüdimõistva kohtuotsuseni ei jõuta. Kui süüdistuse esitamiseks ei ole piisavalt tõendeid, on teatavates liikmesriikides konfiskeerimine lubatud juhul, kui kohus peab tõenäoliseks, et asjaomane vara on ebaseadusliku päritoluga, ning olukorras, kus kahtlustatav või süüdistatav on kohtu alla andmise **või süüdimõistmise** vältimiseks põgenenud, ei ole võimeline muul põhjusel kohtumenetluses osalema või sureb enne kriminaalmenetlust. **Mõned liikmesriigid lubavad konfiskeerimist kasutada ka näiteks juhul, kui süüdimõistvat otsust ei taotleta või kui seda ei ole võimalik määrata, kuid kohus on kogu olemasoleva tõendusmaterjali põhjal, sh vara suuruse ja deklareeritud sissetulekute vahelise ebakõla alusel vara kuritegelikus päritolus veendunud. Seda nimetatakse konfiskeerimiseks ilma süüdimõistva kohtuotsuseta. Tuleks ette näha sätted, et konfiskeerimist ilma süüdimõistva kohtuotsuseta oleks võimalik kasutada kõigis liikmesriikides.**

Muudatusettepanek

(12 a) Käesolev direktiiv hõlmab ilma süüdimõistva kohtuotsuseta

konfiskeerimist ainult seoses kriminaalasjadega. Sellise konfiskeerimismeetme kasutamiseks tuleks juhtumi kuritegeliku olemuse määramisel võtta muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume: 1) rikkumise siseriikliku õiguse kohane õiguslik klassifikatsioon, 2) rikkumise laad ning 3) karistuse raskusaste, mille võib asjaomasele isikule määrata.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 12 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 b) Erandjuhul peaks olema võimalik arestimisotsust täita vaid osaliselt. See peaks olema võimalik juhtudel, kus meede koormaks asjaomast isikut ebaproportsionaalselt tõsiselt või põhjustaks tema elatusvahendi kadumise.

Selgitus

Komisjoni ettepanekus ei käsitleta põhjendamatu raskuste tekitamist. Kui konfiskeerimine on põhjendatud, tuleb konfiskeerimisotsus ka langetada. Ebaproportsionaalsete tagajärgede ennetamiseks on oluline näha ette ka põhjendamatu raskusi käsitlevad sätted.

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 12 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 c) Konfiskeerimine ei tohiks takistada ega tõkestada konfiskeerimisotsuse objektiks oleva isiku poolt toime pandud kuritegude ohvrite põhjendatud nõudmisi.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Tava, et kahtlustatav või süüdistatav võõrandab vara konfiskeerimise vältimiseks asjast teadlikule kolmandale isikule, on üldlevinud ja muutub järjest laialdasemaks. Kehtiv liidu õigusraamistik ei sisalda siduvaid eeskirju kolmandatele isikutele võõrandatud vara konfiskeerimise kohta. Seetõttu suureneb järjest vajadus võimaldada kolmandatele isikutele võõrandatud vara konfiskeerimist, ***mis peaks reeglina aset leidma juhul, kui süüdistataval ei ole vara, mida saaks konfiskeerida. Teatavatel tingimustel on asjakohane sätestada kolmandatelt isikutelt konfiskeerimine, kui konkreetsetele faktidele tuginedes on kindlaks tehtud, et süüdimõistetud, kahtlustatava või süüdistatava vara ei ole tõenäoliselt võimalik konfiskeerida või kui teatavad esemed tuleb tagastada nende seaduslikule omanikule.*** Heausksete kolmandate isikute huvide kaitsmiseks peaks selline konfiskeerimine olema võimalik vaid juhul, kui asjaomane kolmas isik teadis või oleks pidanud teadma, et asjaomane vara oli kriminaaltulu või oli võõrandatud konfiskeerimise vältimiseks ***ning antud*** tasuta või ***võõrandatud*** kõnealuse vara turuväärtusest väiksema summa eest.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Tava, et kahtlustatav või süüdistatav võõrandab vara konfiskeerimise vältimiseks asjast teadlikule kolmandale isikule, on üldlevinud ja muutub järjest laialdasemaks. Kehtiv liidu õigusraamistik ei sisalda siduvaid eeskirju kolmandatele isikutele võõrandatud vara konfiskeerimise kohta. Seetõttu suureneb järjest vajadus võimaldada kolmandatele isikutele võõrandatud ***või kolmandate isikute omandatud*** vara konfiskeerimist. Heausksete kolmandate isikute huvide kaitsmiseks peaks selline konfiskeerimine olema võimalik vaid juhul, kui asjaomane kolmas isik teadis või oleks pidanud teadma, et asjaomane vara oli ***kuriteovahend või*** kriminaaltulu või oli võõrandatud konfiskeerimise vältimiseks, ***samuti kui see saadi*** tasuta või ***võõrandati*** kõnealuse vara turuväärtusest ***märkimisväärselt*** väiksema summa eest. ***Peale selle peaks kolmandatelt isikutelt konfiskeerimine olema võimalik juhul, kui kahtlustatav või süüdistatav isik tegutses algusest peale teise füüsilise või juriidilise isiku nimel.***

(13 a) Selleks et kuritegelike organisatsioonide ja raske kuritegevuse

vastu tulemuslikumalt võidelda, peaksid liikmesriigid looma varasemate kogemuste põhjal oma karistussüsteemis ka sellise õigusrikkumise liigi, mis võimaldaks määrata karistusi ja esitada süüdistusi vara omandiõiguse ja kättesaadavuse näilise omistamise eest kolmandale isikule, eesmärgiga vältida arestimis- või konfiskeerimismeetmeid. Sellisele õigusrikkumisele kaasaaitamine peaks olema samuti asjakohaselt karistatav.

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 13 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 b) Kolmandalt isikult konfiskeerimist käsitlevaid eeskirju kohaldatakse nii füüsiliste kui ka juriidiliste isikute suhtes.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) Sageli peidavad kahtlustatavad või süüdistatavad oma vara kogu kriminaalmenetluse ajaks. Seetõttu ei ole konfiskeerimisotsuseid võimalik täitmisele pöörata ning need, kelle suhtes kõnealune otsus tehti, saavad oma vara pärast karistuse kandmist edasi kasutada. Seega peab olema võimalik täpselt kindlaks määrata, millises ulatuses võib vara konfiskeerida isegi pärast kuriteos lõplikult süüdimõistmist, et konfiskeerimisotsused oleks võimalik täielikult täitmisele pöörata ka juhul, kui algselt vara ei leitud või ei leitud piisavas koguses vara ja konfiskeerimisotsust ei ole täitmisele

(15) Sageli peidavad kahtlustatavad või süüdistatavad oma vara kogu kriminaalmenetluse ajaks. Seetõttu ei ole konfiskeerimisotsuseid võimalik täitmisele pöörata ning need, kelle suhtes kõnealune otsus tehti, saavad oma vara pärast karistuse kandmist edasi kasutada. Seega peab olema võimalik täpselt kindlaks määrata, millises ulatuses võib vara konfiskeerida isegi pärast kuriteos lõplikult süüdimõistmist, et konfiskeerimisotsused oleks võimalik täielikult täitmisele pöörata ka juhul, kui algselt vara ei leitud või ei leitud piisavas koguses vara ja konfiskeerimisotsust ei ole täitmisele

pööratud. Võttes arvesse, et arestimisotsusega piiratakse õigust omandile, ei tohiks selliseid ajutisi meetmeid kohaldada kauem kui on vajalik selleks, et vara oleks võimalik konfiskeerida hiljem. Selle tagamiseks, et kõnealuste meetmete eesmärk vältida vara kaotsiminekut oleks endiselt asjakohane, võib olla vaja nende **korrapärast** läbivaatamist kohtus.

pööratud. Võttes arvesse, et arestimisotsusega piiratakse õigust omandile, ei tohiks selliseid ajutisi meetmeid kohaldada kauem kui on vajalik selleks, et vara oleks võimalik konfiskeerida hiljem. Selle tagamiseks, et kõnealuste meetmete eesmärk vältida vara kaotsiminekut oleks endiselt asjakohane, võib olla **vajadusel korral** vaja nende läbivaatamist kohtus.

Muudatusettepanek 16 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Hilisema konfiskeerimise eesmärgil arestitud vara tuleks hallata selliselt, et **ei väheneks** selle majanduslik väärtus. Liikmesriigid peaksid võtma **sellise** vähenemise minimeerimiseks vajalikud meetmed, sh asjaomase vara müük või võõrandamine. Liikmesriigid peaksid võtma asjakohased meetmed, nagu riigi varahaldusameti või võrdväärsete mehhanismide (nt juhul, kui selliste ülesannete täitmine on detsentraliseeritud) loomine, et enne konfiskeerimist arestitud vara kohtuotsuse tegemise eel nõuetekohaselt hallata ja selle väärtus säilitada.

Muudatusettepanek

(16) Hilisema konfiskeerimise eesmärgil arestitud vara tuleks hallata selliselt, et selle majanduslik väärtus **ei väheneks, samuti tuleks soodustada selle ühiskondlikku taaskasutamist ja vältida selle uuesti kurjategijate kätte sattumise ohtu. Selleks tasuks kaaluda võimalust luua ELi fond, kuhu koguda osa liikmesriikide konfiskeeritud varast. Selline fond oleks avatud Euroopa kodanike, ühenduste, valitsusväliste organisatsioonide liitude ja muude kodanikuühiskonna organisatsioonide katseprojektidele, et soodustada konfiskeeritud vara tulemuslikku ühiskondlikku taaskasutamist ning mitmekesistada Euroopa Liidu demokraatlikku tegevust.** Liikmesriigid peaksid võtma **vara majandusliku väärtuse** vähenemise minimeerimiseks ja **ühiskondlike eesmärkide toetamiseks** vajalikud meetmed, sh asjaomase vara müük või võõrandamine. Liikmesriigid peaksid võtma **kõik** asjakohased **seadusandlikud või muud** meetmed, nagu riigi varahaldusameti või võrdväärsete mehhanismide (nt juhul, kui selliste ülesannete täitmine on detsentraliseeritud) loomine, et enne konfiskeerimist arestitud

vara kohtuotsuse tegemise eel
nõuetekohaselt hallata ja selle väärtus
säilitada.

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16 a) Selleks et kodanikühiskond tajuks selgelt liikmesriikide poolt organiseeritud kuritegevuse, sh maffia vastu võitlemiseks võetud meetmete tulemuslikkust ning et kriminaaltulu võetaks tõepoolest kurjategijatelt ära, tuleb kehtestada ühised meetmed, et vältida ebaseaduslikult omandatud vara uuesti kuritegelike organisatsioonide kätte sattumist. Mitmete liikmesriikide parimate tavadega on tõestatud, et tõhus on nii varahaldusameti või sarnase mehhanismi majandamis- ja haldustöö kui ka konfiskeeritud vara kasutamine kuritegevuse vastu võitlemise ja selle ennetamise projektides või muudel institutsioonilistel, ühiskondlikel või sotsiaalsetel eesmärkidel.

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 16 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16 b) Konfiskeeritud vara kasutamine ühiskondlikel eesmärkidel edendab ja toetab seaduskuulekuse propageerimist, kuriteoohvrite abistamist ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemist ning sellega luuakse objektiivsetel kriteeriumidel põhinevad mõjusad mehhanismid, millest on kasu kogu piirkonna ühiskonnale ja

sotsiaalmajanduslikule arengule ning mida saab rakendada ka vabaihenduste kaudu.

Selgitus

Konfiskeeritud kuritegeliku vara kasutamist ühiskondlikel eesmärkidel on mõnes liikmesriigis juba katsetatud ning see on osutunud äärmiselt edukaks nii ühiskondlikul tasandil kui ka kuritegevuse vastu võitlemisel.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta on vähe usaldusväärseid andmeid. Käesoleva direktiivi hindamiseks on vaja koguda võrreldavad asjakohased statistilised miinimumandmed kriminaaltulu jälitamise, kohtute tegevuse ja **varade** kasutamise kohta.

Muudatusettepanek

(17) Kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta on vähe usaldusväärseid andmeid. Käesoleva direktiivi hindamiseks on vaja koguda **nõuetekohased**, võrreldavad **ja** asjakohased statistilised miinimumandmed kriminaaltulu jälitamise, kohtute tegevuse **ning varade haldamise** ja kasutamise kohta, **pidades seejuures silmas proportsionaalsuse põhimõtet**.

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(17 a) Otseselt või kaudselt mõjutatud kuriteoohvrite hüvanguks kasutatava vara väärtuse üle tuleks pidada arvestust.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Käesolevas direktiivis võetakse arvesse põhiõigusi ning järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust omandile, õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu ning kuritegude seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Käesolevat direktiivi tuleb rakendada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18) Käesolevas direktiivis võetakse arvesse põhiõigusi ning järgitakse Euroopa ***inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikas ja Euroopa*** Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust omandile, õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu ning kuritegude seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Käesolevat direktiivi tuleb rakendada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.

Muudatusettepanek

(18 a) Mõnedes liikmesriikides on ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerimise süsteem juba edukalt kehtestatud. Tegelikult ei ole Euroopa Inimõiguste Kohus kunagi kaalunud võimalust käsitleda seda, et üksikisikute suhtes võib kohaldada sellist vara äravõtmise meetet, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis määratletud põhiõiguste rikkumisena.

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Kuna liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki hõlbustada vara konfiskeerimist ***kriminaalasjade korral*** ja seda saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 24 Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad vara arestimiseks võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil ***ja*** vara konfiskeerimiseks ***kriminaalasjade korral***.

Muudatusettepanek 25 Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) „tulu” – igasugune kuritegelikul teel saadud majanduslik hüve; see võib olla mis tahes vara, sh kahtlustatava või süüdistatava otsese tulu kõik taasinvesteeringud või muundused ja igasugune väärtust omav tulem;

Muudatusettepanek

(20) Kuna liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki hõlbustada vara konfiskeerimist ja seda saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad vara arestimiseks võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil ***ning*** vara konfiskeerimiseks ***seoses kriminaalasjadega, samuti esitatakse konfiskeeritud vara haldamise ja kasutamise soovituslikud üldpõhimõtted***.

Muudatusettepanek

(1) „tulu” – igasugune ***otseselt või kaudselt*** kuritegelikul teel saadud majanduslik hüve; see võib olla mis tahes vara, sh kahtlustatava või süüdistatava otsese tulu kõik taasinvesteeringud või muundused ja igasugune väärtust omav tulem;

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) „vara” – igasugune vara, kehaline või kehatu, kinnis- või vallasvara, ning sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid või aktid;

Muudatusettepanek

(2) „vara” – igasugune vara, kehaline või kehatu, kinnis- või vallasvara, ning sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid või aktid, **samuti abikaasade ühisvara**;

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „konfiskeerimine” – **karistus** või meede, **mille kohus määrab** pärast **kuriteoga seotud menetlust** ning mille tagajärg on vara lõplik äravõtmine;

Muudatusettepanek

(4) „konfiskeerimine” – **kuriteoga seonduv karistus** või meede, **mis määratakse pädeva riikliku kohtu otsusega või** pärast **kohtumenetlust** ning mille tagajärg on vara lõplik äravõtmine **kohtuotsuse alusel**;

Selgitus

Euroopa Parlamendi õigusteenistuse kohaselt peab meede olema seotud kuriteoga. Olenemata sellest, et riiklikus õiguses kasutatakse tsiviilkonfiskeerimise määratlust, ei välistata Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sellist konfiskeerimist, kui seda võib käsitleda kriminaalkaristusena vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt Engeli kohtuotsuses väljatöötatud kriteeriumidele (kuritegelik olemus, karistuse raskusaste). ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 alusel toimuva mis tahes ühtlustamise tingimus on sellise konfiskeerimise kuritegelik olemus (nõukogu õigustalitus, lõige 37).

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – punkt 6 – alapunkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(k a) samuti kõik muud õigusaktid, kui

nendes õigusaktides nähakse konkreetselt ette, et käesolevat direktiivi kohaldatakse ka nendes ühtlustatavate kuritegude suhtes.

Muudatusettepanek 29 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, **mis võimaldavad tal** kuriteovahendid ja tulu **pärast** kuriteos lõplikult **süüdimõistmist** kas täielikult või osaliselt konfiskeerida.

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, **mille abil võimaldatakse ainult õigusasutusel** kuriteovahendid ja tulu **või selliste kuriteovahendite või tulu väärtuse ulatuses vara** kuriteos lõplikult **süüdimõistmise korral** kas täielikult või osaliselt konfiskeerida.

Muudatusettepanek 30 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad tal konfiskeerida sellisele tulule väärtuse poolest vastava vara pärast kuriteos lõplikult süüdimõistmist.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv **Artikkel 4 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad tal kuriteos süüdimõistetule kuuluva vara kas täielikult või osaliselt konfiskeerida, kui kohus peab **konkreetsetele faktidele tuginedes oluliselt**

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad tal **õigusasustustel** kuriteos süüdimõistetule kuuluva vara kas täielikult või osaliselt konfiskeerida, kui kohus peab **konkreetsete faktide, näiteks vara**

tõenäolisemaks, et süüdimõistetu on saanud asjaomase vara muudest samasugustest kuritegudest, kui et ta on selle saanud muust tegevusest.

ebaproportsionaalse väärtuse tõttu (võrreldes süüdimõistetu seaduspärase sissetulekuga) väga tõenäoliseks, et kõnealune vara on saadud kuritegelikul teel, mitte muul viisil.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Vara ei konfiskeerita, kui lõikes 1 osutatud samasuguste kuritegude suhtes

(a) ei olnud võimalik algatada kriminaalmenetlust riigi kriminaalõiguse sätete tõttu või

(b) on toimunud kriminaalmenetlus, mille tulemusel mõisteti asjaomane isik lõplikult õigeks, ja muude juhtumite korral, mille suhtes kohaldatakse põhimõtet ne bis in idem.

Muudatusettepanek

2. Vara ei konfiskeerita, kui lõikes 1 osutatud samasuguste kuritegude suhtes **on läbi viidud kriminaalmenetlus, mille tulemusel mõisteti asjaomane isik lõplikult õigeks, ja muude juhtumite korral, mille suhtes kohaldatakse ne bis in idem põhimõtet.**

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et võimaldada õigusasutustel konfiskeerida kuriteo eest määratava karistusena kriminaaltulu ja kuriteovahendid ilma süüdimõistva kohtuotsuseta, kui kohus on konkreetsete asjaolude ja kogu olemasoleva tõendusmaterjali alusel veendunud, et asjaomane vara on saadud kuritegelikul

teel, ning tingimusel, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 6 ja Euroopa põhiõiguste harta sätted on täielikult täidetud. Konfiskeerimisotsusega seonduva juhtumi kuritegelik olemus määratletakse muu hulgas järgmiste kriteeriumide alusel: i) rikkumise siseriikliku õiguse kohane õiguslik klassifikatsioon, 2) rikkumise laad ning 3) karistuse raskusaste, mille võib asjaomasele isikule määrata. Lisaks peab konfiskeerimine olema kooskõlas riigiõigusega.

Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad **tal** tulu ja kuriteovahendid ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerida pärast sellist menetlust, mille tulemusel oleks tehtud süüdimõistev otsus, kui kahtlustatav või süüdistatav oleks olnud võimeline kohtumenetluses osalema, kuid mille korral:

(a) ei ole kohtumenetluse jätkamine kahtlustatava või süüdistatava surma või püsiva haiguse tõttu võimalik või

(b) ei ole võimalik kahtlustatavat või süüdistatavat haiguse või kohtu alla andmise või süüdimõistmise eest põgenemise tõttu mõistliku aja jooksul tõhusalt kohtu alla anda ning on olemas tõsine oht, et kohtu alla andmine ei ole võimalik seadusjärgsete aegumistähtaegade tõttu.

2. Iga liikmesriik võtab **ka** vajalikud meetmed, mis võimaldavad **õigusasutustel** tulu ja kuriteovahendid ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerida pärast sellist menetlust, mille tulemusel oleks tehtud süüdimõistev otsus, kui kahtlustatav või süüdistatav oleks olnud võimeline kohtumenetluses osalema, kuid mille korral:

(a) ei ole kohtumenetluse jätkamine kahtlustatava või süüdistatava surma, **haiguse** või püsiva haiguse tõttu võimalik, **kuna isik ei ole haiguse** või **püsiva haiguse tõttu võimeline kohtu ette astuma, või**

(b) ei ole võimalik kahtlustatavat või süüdistatavat haiguse või kohtu alla andmise või süüdimõistmise eest põgenemise tõttu mõistliku aja jooksul tõhusalt kohtu alla anda ning on olemas tõsine oht, et kohtu alla andmine ei ole võimalik seadusjärgsete aegumistähtaegade tõttu.

3. Kui liikmesriigis kehtivad juba menetlused, mis ei ole kriminaalmenetlused ja mis hõlmavad lõigetes 1 ja 2 osutatud asjaolusid, ei ole liikmesriik kohustatud neid menetlusi oma karistussüsteemis rakendama.

Selgitus

Olenemata sellest, et riiklikus õiguses kasutatakse tsiviilkonfiskeerimise määratlust, ei välistata Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sellist konfiskeerimist, kui seda võib käsitleda kriminaalkaristusena vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt Engeli kohtuotsuses väljatöötatud kriteeriumidele (kuritegelik olemus, karistuse raskusaste). ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 alusel toimuva mis tahes ühtlustamise tingimus on sellise konfiskeerimise kuritegelik olemus (nõukogu õigustalitus, lõige 37).

Muudatusettepanek 34 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tulu, mis on kolmandatele isikutele võõrandatud **süüdimõistetu poolt või nimel või artiklis 5 sätestatud asjaoludega seotud kahtlustatava või süüdistatava poolt**, või

Muudatusettepanek

(a) tulu **või kuriteovahendid**, mis on kolmandatele isikutele võõrandatud **otse või kaudselt või mille kolmandad isikud on omandanud**, või

Muudatusettepanek 35 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **süüdimõistetu** muu tulule väärtuse poolest vastav vara, mis on konfiskeerimise vältimiseks võõrandatud kolmandatele isikutele.

Muudatusettepanek

(b) muu tulule väärtuse poolest vastav vara, mis on konfiskeerimise vältimiseks võõrandatud kolmandatele isikutele **või mille kolmandad isikud on omandanud**.

Muudatusettepanek 36 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 6 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud tulu või vara võib konfiskeerida juhul, kui **vara kuulub tagastamisele või järgmistel juhtudel**:

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud tulu või vara võib konfiskeerida juhul, kui:

Selgitus

Tsiviilõiguslik tagastamisnõue ei anna õigust tulu või vara kolmandatelt isikutelt konfiskeerida. Riigi õigus konfiskeerida ebaseaduslikul teel omandatud vara peab olema rangelt lahus kannatanu õigusest esitada vara tagastamiseks tsiviilnõue. Põhimõtteliselt välistavad need võimalused üksteist ning mõlema õiguse segiajamist tuleb igal juhul vältida.

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) süüdimõistetu, kahtlustatava või süüdistatavaga seotud konkreetsetele faktidele tuginedes on hinnatud, et süüdimõistetu või artiklis 5 sätestatud asjaoludega seotud kahtlustatava või süüdistatava vara konfiskeerimine ei ole tõenäoline, ning

välja jäetud

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) tulu või vara võõrandati tasuta või kõnealuse tulu või vara turuväärtusest väiksema summa eest ja asjaomane kolmas isik:

(b) tulu või vara võõrandati tasuta või kõnealuse tulu või vara turuväärtusest märkimisväärselt väiksema summa eest;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(i) oli teadlik tulu ebaseaduslikust päritolust või juhul kui ta sellest teadlik ei olnud, siis oleks mõistlik isik tema olukorras konkreetsetele faktidele ja

välja jäetud

*asjaoludele tuginedes kahtlustanud sellise
tulu ebaseaduslikku päritolu;*

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b – alapunkt ii**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(i) teadis, et vara oli võõrandatud tulule
väärtuse poolest vastava vara
konfiskeerimise vältimiseks, või juhul kui
ta seda ei teadnud, siis oleks mõistlik isik
tema olukorras konkreetsetele faktidele ja
asjaoludele tuginedes kahtlustanud, et
kõnealune vara võõrandati sellise
konfiskeerimise vältimiseks.*

välja jäetud

Selgitus

*Kolm ülaltoodud muudatusettepanekut tehti seetõttu, et nende sätted tulenevad lõike 2
sissejuhatavast osast. On selge, et kui isik saab vara tasuta või turuväärtusest väiksema
summa eest, peaksid sellel isikul tekkima põhjendatud kahtlused vara päritolu kohta.*

**Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(b a) kolmas isik oli teadlik tulu
ebaseaduslikust päritolust või kui ta ka
sellest teadlik ei olnud, oleks mõistlik isik
tema olukorras konkreetsetele faktidele ja
asjaoludele tuginedes kahtlustanud sellise
tulu ebaseaduslikku päritolu;*

**Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b b) kolmas isik teadis, et vara oli võõrandatud tulule väärtuse poolest vastava vara konfiskeerimise vältimiseks, või kui ta seda ka ei teadnud, oleks mõistlik isik tema olukorras konkreetsetele faktidele ja asjaoludele tuginedes kahtlustanud, et kõnealune vara võõrandati sellise konfiskeerimise vältimiseks.

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 6 a

Vara fiktiivne loovutamine kolmandatele isikutele

Iga liikmesriik võtab seadusandlikud meetmed selliste sätete kehtestamiseks, mille abil võimaldada esitada süüdistus isikutele, kes loovutavad arestimis- või konfiskeerimismeetmete vältimiseks vara omandiõiguse ja sellele juurdepääsu fiktiivselt kolmandatele isikutele.

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad **tal** võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil arestida **vara, mille puhul on olemas kaotsimineku, peitmise või välisriiki võõrandamise oht. Sellised meetmed määrab kohus.***

*Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad **ta pädevatel asutustel vara** võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil viivitamata arestida. **Isikul, keda käesolevas artiklis sätestatud meetmed puudutavad, on õigus kohtule kaebus esitada.***

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad tema pädevatel asutustel vara viivitamata arestida, kui on suur oht, et enne kohtuotsuse tegemist läheb vara kaotsi, peidetakse või võõrandatakse. Sellised meetmed kinnitab kohus võimalikult kiiresti.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Selgitus

Muudatusettepaneku eesmärk on tagada kooskõla artikli 7 lõike 1 kohta tehtud muudatusettepanekuga.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed selle tagamiseks, et kõigil isikutel, *keda käesolevas direktiivis sätestatud meetmed mõjutavad*, oleks õigus tõhusale õiguskaitsevahendile *ning et kahtlustatavatel oleks* õigus õiglasele kohtulikule arutamisele, *et nad saaksid oma õigusi kaitsta*.

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed selle tagamiseks, et kõigil isikutel, *kelle kuriteovahendid ja kriminaaltulu käesoleva direktiivi alusel konfiskeeritakse*, oleks *olenemata sellest, kellele need kuriteovahendid või see tulu konfiskeerimise hetkel kuulusid*, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, *sh* õigus õiglasele kohtulikule arutamisele.

Selgitus

Selle muudatusettepaneku eesmärk on selgitada, et isikud, kellel on konfiskeerimise õiguspärasuse kindlaks tegemiseks õigus õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule, on need, kes kasutasid kuriteovahendeid ja/või said kriminaaltulu, olenemata sellest, kes oli nende vahendite / selle tulu omanik konfiskeerimise hetkel.

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada asjaomastele isikutele enne lõpliku konfiskeerimisotsuse tegemist õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, sh võimalus kasutada oma õiguste säilitamise eesmärgil õiguslikku esindajat.

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Artiklis 4 osutatud kriminaalmenetluste korral on *kahtlustataval või süüdistataval* konkreetne võimalus vaidlustada kaalutlused, mille alusel käsitatakse asjaomast vara tuluna.

4. Artiklis 4 osutatud kriminaalmenetluste korral on *süüdimõistetul* konkreetne võimalus vaidlustada kaalutlused, mille alusel käsitatakse asjaomast vara tuluna.

Selgitus

Artikkel 4 hõlmab üksnes süüdimõistetud isikuid, seega ei ole korrektne viidata kahtlustatavale või süüdistatavale.

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Artiklis 5 osutatud juhtudel *esindab isikuid*, kelle vara konfiskeerimisotsus mõjutab, kogu menetluse vältel advokaat, *kes kaitseb selliste isikute* õigusi kuriteo tuvastamisel ning tulu ja kuriteovahendite

5. Artiklis 5 osutatud juhtudel *on isikul*, kelle vara konfiskeerimisotsus mõjutab, *õigus saada teavet selle kohta, et tal on õigus lasta end* kogu menetluse vältel *esindada enda valitud advokaadil või lasta*

kindlaksmääramisel.

endale määrata ex officio advokaat vastavalt asjaomases liikmesriigis kehtivatele konkreetsetele eeskirjadele, et kaitsta oma õigusi kuriteo tuvastamisel ning tulu ja kuriteovahendite kindlaksmääramisel.

Muudatusettepanek 50 **Ettepanek võtta vastu direktiiv**

Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 2 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed selle tagamiseks, et olukorras, kus kannatanutel on kuriteost tulenevalt süüdistatavate suhtes nõudeid, ei ohusta konfiskeerimine nende nõuete jõustamist.

Selgitus

Kannatanute nõuete käsitlemine peab olema ühtselt reguleeritud. Kui Euroopa konfiskeerimisalaste õigusaktidega põhjustatakse olukord, kus kannatanute nõudeid ei ole võimalik jõustada, on see vastuolus komisjoni muude õigusaktide eesmärkidega (ohvrite õiguste vallas). Seetõttu tuleb tagada, et direktiivi ettepanekus ette nähtud konfiskeerimisega ei tõkestata kannatanute nõuete täitmist.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv **Artikkel 9**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad täpselt kindlaks määrata, millises ulatuses tuleb vara konfiskeerida **pärast kuriteos lõplikult süüdimõistmist või artiklis 5 sätestatud menetlusi, mis on lõppenud konfiskeerimisotsusega**, ning võtta järelmeetmeid niisuguses ulatuses, mis on vajalik kõnealuse konfiskeerimisotsuse tõhusaks täitmisele pööramiseks.

Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldavad täpselt kindlaks määrata, millises ulatuses tuleb vara konfiskeerida, ning võtta järelmeetmeid niisuguses ulatuses, mis on vajalik kõnealuse konfiskeerimisotsuse tõhusaks täitmisele pööramiseks.

Selgitus

Seda artiklit tuleb muuta, et viia see kooskõlla artiklite 3 ja 5 kohta tehtud muudatusettepanekutega.

Muudatusettepanek 52
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Arestitud vara haldamine

Muudatusettepanek

Arestitud **ja konfiskeeritud** vara haldamine

Selgitus

Varahaldust tuleks ühiskondlikel eesmärkidel kasutamise seisukohast paremini määratleda, hõlmates ka konfiskeeritud vara.

Muudatusettepanek 53
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, nagu riikliku keskameti või võrdväärse mehhanismi loomine, et tagada võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil arestitud vara nõuetekohane haldamine.

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, nagu riikliku keskameti või võrdväärse mehhanismi loomine, et tagada võimaliku hilisema konfiskeerimise eesmärgil arestitud vara nõuetekohane haldamine, **samuti näeb iga liikmesriik ette võimaluse kasutada konfiskeeritud vara ühiskondlikel eesmärkidel.**

Selgitus

Varahaldust tuleks ühiskondlikel eesmärkidel kasutamise seisukohast paremini määratleda, hõlmates ka konfiskeeritud vara.

Muudatusettepanek 54
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Sellega seoses on ülioluline teha tihedat piiriülest koostööd ja tagada tõhus teabevahetus liikmesriikide politsei-, õigus- ja finantsasutuste vahel.

Muudatusettepanek 55
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Iga liikmesriik tagab, et lõikes 1 osutatud meetmed aitavad optimeerida kõnealuse vara majanduslikku väärtust ning hõlmavad sellise vara müüki või võõrandamist, mille väärtus võib väheneda.

Muudatusettepanek

2. Iga liikmesriik tagab, et lõikes 1 osutatud ***ja arestitud varaga seotud*** meetmed aitavad optimeerida kõnealuse vara majanduslikku väärtust ning hõlmavad ***üksnes vajaduse korral*** sellise vara müüki või võõrandamist, mille väärtus võib väheneda. ***Iga liikmesriik võtab kõik vajalikud meetmed, et hoida selles etapis ära vara sattumine kurjategijate kätte.***

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Kõiki liikmesriike kutsutakse üles võtma riiklike seaduste kohaldamisel parimatele tavadele tuginedes vajalikke meetmeid, et sätestada konfiskeeritud vara kasutamine ja sihipärane kasutamine. Esmajoones võiks sellise vara eraldada korrakaitset ja kuritegevuse tõkestamist käsitlevatele projektidele või muudele avalikku huvi ja sotsiaalset kasu pakkuvatele projektidele. Samuti kutsutakse liikmesriike üles võtma kõiki vajalikke meetmeid, et hoida selles etapis ära vara sattumine kurjategijate kätte ja

ennetada selle ebaseaduslikku kasutamist.

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Iga liikmesriik võib luua käibefondi, millest rahastada meetmeid, mille eesmärk on vara haldamine selle arestimise ja konfiskeerimise vahelisel perioodil, et tagada vara kaitse vandalismi eest ja vältida kõiki asjaolusid, mis võivad ohustada vara kohest kättesaadavust.

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 11 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Asjakohaste ametiasutuste konfiskeerimissüsteemide tõhususe läbivaatamiseks koguvad liikmesriigid neilt asutustelt korrapäraselt igakülgset statistikat ja säilitavad selle. Kogutud statistika saadetakse komisjonile igal aastal ja see hõlmab kõigi kuritegude kohta järgmisi andmeid:

Asjakohaste ametiasutuste konfiskeerimissüsteemide tõhususe läbivaatamiseks koguvad liikmesriigid neilt asutustelt korrapäraselt igakülgset statistikat ja säilitavad selle. Kogutud statistika saadetakse komisjonile igal aastal ja see hõlmab kõigi **käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate** kuritegude kohta järgmisi andmeid:

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 11 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(k a) konfiskeeritud vara kasutamise viis ning lisaväärtus, mida see on loonud asjaomase piirkonna ja kohalike kogukondade ühiskondliku ja

majandusliku arengu seisukohast.

SELETUSKIRI

Euroopa Parlament on komisjonilt uue konfiskeerimisalase õigusakti ettepaneku tegemist palunud juba pikka aega. 2011. aasta oktoobris vastu võetud algatusraportis rõhutas parlament eelkõige, et vaja on norme, mis võimaldavad tõhusalt kasutada laiendatud konfiskeerimist ja konfiskeerimist ilma süüdimõistva kohtuotsuseta, samuti norme, mis võimaldavad konfiskeerida kolmandale isikule võõrandatud vara. Peale selle ergutas parlament kehtestama riikide õigussüsteemides vahendid selleks, et lihtsustada kriminaal-, tsiviil- või maksuõiguse kohast tõendamiskohustust organiseeritud kuritegevusega seotud kuriteos süüdistatava isiku vallatava vara päritolu määramisel.

Euroopa Komisjon võttis ettepaneku võtta vastu direktiiv kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus vastu 12. märtsil 2012. aastal. Direktiivis sätestatakse liikmesriikidele kuritegeliku vara arestimise ja konfiskeerimise miinimumeeskirjad, milles nähakse ette kuritegeliku vara konfiskeerimine, konfiskeerimine tulu väärtuse ulatuses, laiendatud konfiskeerimine, konfiskeerimine ilma süüdimõistva kohtuotsuseta ning konfiskeerimine kolmandalt isikult.

Raportöör üldiselt toetab komisjoni ettepanekut. Kõnealuste miinimumeeskirjade vastuvõtmisega ühtlustatakse liikmesriikide õigusnorme, mis käsitlevad arestimist ja konfiskeerimist, ning suurendades seeläbi vastastikust usaldust ja tõhustades piiriülest koostööd. See on ka samm edasi arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikuse tunnustamise parandamisel, mis on oluline aspekt piiriülese raske ja organiseeritud kuritegevusega võitlemisel ELis.

Käesoleva raportiga soovib raportöör tugevdada ilma süüdimõistva kohtuotsuseta toimuva konfiskeerimise ja laiendatud konfiskeerimise alaseid sätteid, et nende abil oleks võimalik tõhusamalt vältida kriminaaltulu kasutamist uute kuritegude sooritamiseks või selle investeerimiseks seaduslikku majandusse.

Raportöör märgib, et ilma süüdimõistva kohtuotsuseta toimuva konfiskeerimise süsteem, mis võeti esimest korda kasutusele USAs, on praegu levimas järjest rohkematesse riikidesse. Ilma süüdimõistva kohtuotsuseta toimuva konfiskeerimise alased õigusaktid on vastu võtnud näiteks sellistes riikides ja piirkondades nagu Itaalia, Iirimaa, Ühendkuningriik, Albaania, Bulgaaria, Slovakkia, Austraalia, Lõuna-Aafrika ning Kanada provintsid Alberta ja Ontario. Euroopa tasandil on olemasolevate ilma süüdimõistva kohtuotsuseta toimuva konfiskeerimise süsteemide üle aru peetud nii liikmesriikide kohtutes kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtus. Kindlaks on tehtud see, et need ühtivad – eeldusel, et need on vastu võtnud teatav õigusasutus, nende puhul järgitakse kaitseõigust ja heausksete kolmandata isikute kaitse õigust ning et neid on võimalik kohtus vaidlustada – nii liikmesriikide põhiseaduslike normidega kui ka Euroopa Kohtu normidega. Kõnealusesse direktiivi on lisatud ka peamised kaitsemeetmed.

Tugevdati laiendatud konfiskeerimise sätteid, et need oleksid ühtseks miinimumstandardiks, mis ei jääks alla raamotsuses 2005/212/JSK sätestatud künniseid.

MENETLUS

Pealkiri	Kuritegelikult teel saadud tulu külmutamine ja konfiskeerimine Euroopa Liidus			
Viited	COM(2012)0085 – C7-0075/2012 – 2012/0036(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	12.3.2012			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.3.2012			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Monica Luisa Macovei 25.4.2012			
Arutamine parlamendikomisjonis	19.9.2012	10.1.2013	20.2.2013	6.5.2013
	7.5.2013			
Vastuvõtmise kuupäev	7.5.2013			
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	48 7 2		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ioan Enciu, Frank Engel, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu Houillon, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Csaba Sógor, Renate Sommer, Wim van de Camp, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Cornelis de Jong, Monika Hohlmeier, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Joanna Senyszyn			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Metin Kazak, Evgeni Kirilov, Marit Paulsen, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia, Jacek Włosowicz, Marina Yannakoudakis, Andrea Zannoni			
Esitamise kuupäev	20.5.2013			